

GROTIUS

Vuosiohjelma ja hakemuspyyntö vuodeksi 1998

(98/C 2/04)

Neuvosto hyväksyi 28. lokakuuta 1996 Grotius-ohjelman, oikeusosalalla toimiville tarkoitettun tuki- ja vaihto-ohjelman (yhteinen toiminta 96/636/YOS — EYVL L 287, 8.11.1996, s. 3).

Ohjelma on voimassa vuosina 1996—2000, ja sen täytäntöönpanoon on varattu 8 800 000 ecua. Vuoden 1998 talousarvio on 2 000 000 ecua.

Ohjelman tavoitteet

1. Grotius-ohjelman yleistavoitteet esitetään ohjelman perustamisesta tehdyssä yhteisessä toiminnassa, erityisesti sen 1 artiklassa.
2. Vuoden 1998 talousarviosta rahoitettavat hankkeet voivat koskea mitä tahansa jäljempänä 2 kohdassa luetelluista ja Grotius-ohjelman perustamisesta tehdyn yhteisen toiminnan 3, 4, 5, 6 ja 7 artiklassa määritellyistä toimintamuodoista. Niiden kohderyhmänä voi olla mikä tahansa yhteisen toiminnan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattiryhmä ja niiden sisältönä mikä tahansa oikeusasioissa tehtävän yhteistyön aihe siviilioikeuden, hallinnon tai rikosoikeuden alalta. (Katso kohta 7).

Hankkeet, jotka eivät kuulu ohjelman piiriin

Ohjelman perustamisesta tehdyn yhteisen toiminnan tekstissä esitettyjen arviointiperusteiden ja suuntaviivojen lisäksi hakijoiden on syytä huomata, että yhteisön oikeuden opiskelu ja sen asianmukainen soveltaminen eivät kuulu Grotius-ohjelman piiriin. (Komissio on antanut neuvostolle 19. marraskuuta 1996 ehdotuksen päätökseksi toimintaohjelmasta, jonka tavoitteena on oikeusosalalla toimiville suunnatun yhteisön oikeutta koskevan tiedotuksen kehittäminen (Robert Schuman -toimi) ja hyväksynyt tämän ohjelman pilot-tivaiheen vuodeksi 1997).

Komissio hallinnoi tai tulee hallinnoimaan seuraavia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvia ohjelmia:

- STOP (ihmisillä käytävän kaupan ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnasta vastaavien henkilöiden kannustus- ja vaihto-ohjelma — EYVL L 322, 12.12.1996)
- OISIN (rikosten torjunnasta vastaavien viranomaisten välistä henkilöstövaihtoa ja koulutusta sekä näiden viranomaisten välistä yhteistyötä koskeva yhteinen ohjelma — EYVL L 7, 10.1.1997)
- ODYSSEUS (tuvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan sekä ulkorajojen ylittämisen alan koulutus-, vaihto- ja yhteistyöohjelma — komission ehdotus (97) 364 lopullinen, 9.7.1997)

— FALCONE (järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta vastaaville henkilöille tarkoitettu vaihto-, koulutus- ja yhteistyöohjelma — komission ehdotus (97) 528, 20.10.1997).

Lisäksi komissio toteuttaa DAPHNE-aloitetta, josta tuetaan 3 000 000 eculla valtioista riippumattomien järjestöjen ja vapaaehtoisjärjestöjen toimenpiteitä lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi (ehdotuspöytäkirja on julkaistu EYVL:ssä C 136, 1.5.1997).

Samalle hankkeelle voidaan myöntää rahoitusta vain joko Grotius-ohjelmasta tai yhdestä muusta ohjelmasta. On erittäin tärkeää, että hakemus osoitetaan sopivimpaan näistä ohjelmista. Jos hakemus osoitetaan väärään ohjelmaan, se on vaarassa tulla hylätyksi eri ohjelmiin sovellettavien erilaisten määräaikaisten vuoksi.

Hyväksyttävät menot

3. Periaatteessa voidaan korvata kaikki menot, jotka liittyvät suoraan hankkeiden toteuttamiseen. Euroopan yhteisön antaman rahoituksen määrä voi kuitenkin olla enintään 80 prosenttia toiminnan lopullisista kokonaiskustannuksista.

Hakijoiden on syytä kiinnittää huomiota seuraaviin edellytyksiin:

- Grotius-ohjelmasta korvattaviksi hyväksytään ainoastaan menot, joihin on sitouduttu sen päivän jälkeen, jona komitea on päättänyt hankkeen hyväksymisestä
- vuoden 1998 talousarviosta rahoitettavan hankkeen on käynnistytävä ja toteuduttava merkittävässä määrin ennen vuoden 1998 loppua
- hanke on saatettava loppuun viimeistään vuoden kuluessa päivästä, jona rahoituksen myöntämistä koskevasta päätöksestä on ilmoitettu, ellei jatkoaikaa ole myönnetty.

Hakijoiden on kiinnitettävä huomiota myös siihen, että komission maksuennakkojohtuista johtuen hankkeilla oletetaan olevan ennakkorahoitusta. Maksuerien suorittamista ei mahdollista kulujen kattamista suoraan Grotius-tuesta.

Alat, joille rahoitusta voidaan myöntää

Rakotusta voidaan myöntää viidelle alalle (hankkeet voivat koostua myös niiden yhdistelmästä). Niitä koskevat kohdissa 5 ja 6 määritellyt arviointiperusteet ja suuntaviivat.

- ammattikielen ja vertailevan oikeustieteen opinnot

- ulkomailla toteutettavien harjoittelujaksojen ja vierailujen järjestäminen
- konferenssien, seminaarien, kokousten tai keskustelutilaisuuksien järjestäminen
- yhteistyötä oikeusasioissa koskevien tutkimusten yhteensovittaminen
- muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ja oikeusasioissa tehtävää yhteistyötä koskeva tiedottaminen.

Vuoden 1998 talousarvio on 2 000 000 ecua. Se jaetaan eri alojen kesken alustavasti seuraavalla tavalla:

Alat	ecua
— Koulutus	250 000
— Henkilövaihto	400 000
— Tutkimus	250 000
— Kokoukset (seminaarit, keskustelutilaisuudet, konferenssit)	900 000
— Dokumentaatio/tiedotus	100 000
— Arviointi (5 %)	100 000
Yhteensä	2 000 000

4. On huomattava, että ohjelman kohderyhmään eivät kuulu perustutkintoa suorittavat opiskelijat, mutta kylläkin tutkinnon suorittamisen jälkeen harjoittelua suorittavat aloittelevat ammatinharjoittajat.

Hankkeiden järjestäjinä voivat toimia sekä julkiset että yksityiset kansainvälisen tai kansainvälisen tason yhteisöt, esimerkiksi lakimiehiä kouluttavat tai oikeusalaan liittyviin ammatteihin valmentavat oikeusalan oppilaitokset, tutkimuskeskukset ja ammattijärjestöt. Yksityiset henkilöt eivät voi toimia hankkeiden järjestäjinä.

Valintaperusteet

5. Rahoitusta saavat hankkeet valitaan seuraavien kriteerien perusteella:
- käytännönläheisyys: hankkeen tavoitteena on oltaava ammattitoimintaa välittömästi hyödyntävien tietojen vaihtaminen unohtamatta kuitenkaan yhteistyötä hankaloittavien kulttuurillisten ja yhteiskunnallisten esteiden perusteellista pohtimista
 - järjestelyjen valmiustaso ja laatu, tavoitteiden ja toiminnan suunnittelun selkeys ja täsmällisyys
 - toiminnasta hyötyvien oikeusosalalla toimivien lukumäärä ottaen huomioon sekä varsinaiset osanottajat että ne, jotka hyötyvät siitä välillisesti

- kieliopinnot voidaan hyväksyä ainoastaan silloin, kun niillä on välitön yhteys ammatillisiin tarpeisiin ja niitä olisi vaikea suorittaa ehdotetun hankkeen ulkopuolella
- yleisaiheiset konferenssit voidaan hyväksyä ainoastaan aiheen ollessa erityisen ajankohtainen esimerkiksi silloin, kun useissa maissa suunnitellaan uutta lainsäädäntöä
- toiminnan saavutettavuus: käytetty metodologia sekä hankittujen tietojen ja osanottajien ammatinharjoittamiseen liittyvien esteiden huomioon ottaminen käytännön järjestelyissä
- erilaisten alan toimijoiden osallistuminen hankkeeseen ja näiden erityisasiantuntemuksen yhdistäminen hankkeen järjestelyissä
- toiminnan avoimuus eri maiden ja ammattiryhmien edustajille sekä näiden mahdollisuus vaihtaa kokemuksia keskenään
- eri hankkeiden keskinäinen täydentävyys ja keinot synnyttää dynamisoivaa vaikutusta tehokkaammin kuin irrallisten toimintojen avulla
- toiminnan sisällön mielekkäisyys aiheen erityisen ajankohtaisuuden perusteella sen liittyessä esimerkiksi neuvoston hyväksymien oikeusalan yhteistyön välineiden toteuttamiseen
- hankkeen tarpeellisuus, kun se kohdistuu
 - aiheeseen, jota ei aiemmin ole juuri käsitelty
 - yhteistyöhön tai keskinäisen tuntemuksen parantamiseen sellaisten jäsenvaltioiden välillä, joilla ei ennestään ole ollut säännöllistä yhteydenpitoa oikeusosalalla.

Suuntaviivat

6. Hankkeiden tulisi periaatteessa keskittyä tilanteisiin, joissa ilmenee käytännön ongelmia sekä oikeusalan toimijoiden että kansalaisten kannalta. Niissä olisi ensisijaisesti pyrittävä voimassa olevan lainsäädännön asianmukaiseen soveltamiseen sekä tutkittava mahdollisuuksia varmistaa sen täytäntöönpano ennen kuin ryhdytään mahdollisesti tutkimaan lainsäädännön tai sopimusten muuttamista. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä erilaisten oikeudellisten toimintatapojen ja oikeusperinteiden ymmärtämiseen, jotta voitaisiin luoda keskinäinen luottamuksen ilmapiiri tapauksissa, jotka edellyttävät yhteistyötä oikeusasioissa.

Hakemusten laadinnassa on lisäksi hyötyä seuraavista suuntaviivoista, jotka perustuvat edellä esitettyihin arviointiperusteisiin:

- tavoitteiltaan vaativien, pitkäaikaisten tai suurta avustusta edellyttävien hankkeiden tueksi olisi järjestettävä pilotihankkeita tai laadittava selvityksiä, joissa perustellaan ja osoitetaan hankkeen toteuttamiskelpoisuus
- perustettaessa dokumentaatioverkostoja, tietokantoja yms. olisi ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot käytetyistä lähteistä, tutkimuskentistä, käytetystä metodologiasta, päivitystihydestä jne.
- tutkimushankkeiden ei pitäisi rajoittua pelkkään opilliseen selvitykseen, vaan niiden tulisi perustua käytännön kokemukseen ja pyrkiä tuottamaan käytännössä hyödynnettäviä päätelmiä
- toiminnan kerrannaisvaikutukset tutkitaan osanottajien lukumäärän kannalta ottaen huomioon myös heidän asemansa sekä kykynsä levittää hankkeen tuloksia eteenpäin
- jos kyseessä on hyvin pieni hanke tai harjoittelun tai vierailujen järjestäminen suppealle osanottajajoukolle, hankkeen on oltava erityisen perusteltu. Hanketta, josta hyöttyy vain sen järjestäjä, ei hyväksytä käsiteltäväksi
- perus- tai jatkokoulutuksesta vastaavien oppilaitosten väliset tapaamiset tulevat kysymykseen vain silloin, kun niiden tavoite on selkeästi määritelty ja se liittyy tiettyyn hankkeeseen tai politiikan alaan
- valmistelujen laadun arviointi perustuu sekä hankkeen suunnittelun objektiiviseen arviointiin että järjestävän yhteisön kokemuksen ja kyvykkyyden subjektiiviseen arviointiin. Jos sama yhteisö on tehnyt useita hakemuksia, käsittelyssä otetaan huomioon aiemmat hakemukset. Hanke voidaan hyväksyä, vaikka siitä vastaava yhteisö tai järjestö ei olisikaan rakenteeltaan vakiintunut eikä sillä olisi suuria taloudellisia tai henkilöstövoimavaroja
- eri alojen yhdistämisestä saatava lisähyöty laskeaan laadun, ei määrän kannalta, ottaen huomioon samaan hankkeeseen liittyvien eri ammattiryhmien osuuksien keskinäinen täydentävyys
- hankkeen järjestäjän/järjestäjien ja osanottajien välisen vuorovaikutuksen aktiivisuus katsotaan eduksi
- toisiaan täydentävät hankkeet olisi esitettävä yhdessä, mutta pidettävä kunkin hankkeen talousarvio erillisenä. Näin voidaan harkita niiden tukemista joko yksittäin tai ryhmänä.

Mahdollisia aiheita

7. Edellä esitetystä syistä seuraavien aiheiden käsitteleminen katsotaan erityisen kiinnostavaksi:

Rikos- ja prosessioikeudelliset aiheet:

- oikeusasioissa tehtävän yhteistyön välineiden täytäntöönpano, myös alueellisten ja kahdenvälisten välineiden täytäntöönpano, kun hanke edistää yhteistyötä Euroopan unionissa
- vastavuoroisen avunannon erityisulottuvuudet
- erityiset yhteistyötavat kuten
 - todistajien ja tiedonantajien suojeleminen (23. marraskuuta 1995 annetun päätöslauselman 95/C 327/04 ja 20. joulukuuta 1996 annetun päätöslauselman täytäntöönpano)
 - rajojen yli tapahtuvien tutkimusten välineet
 - tuomioiden täytäntöönpanon kansainväliset näkökohdat
 - rikosasioiden käsittelyn siirtäminen
 - haltuunotot ja takavarikot
- oikeusasioissa tehtävän yhteistyön ulottuvuudet seuraavilla aloilla:
 - huumekaupan torjunta (17. joulukuuta 1996 hyväksytyyn yhteisen toiminnan sekä törkeästä huumausainekaupasta säädettyistä rangaistuksista 20. joulukuuta 1996 annetun päätöslauselman täytäntöönpano)
 - rasmin ja muukalaisvihan torjunta (15. heinäkuuta 1996 hyväksytyyn yhteisen toiminnan 96/443/YOS täytäntöönpano)
 - yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen.

Siviili- ja prosessioikeudelliset aiheet:

- asiakirjojen tiedoksianto ulkomailla
- toimivaltaisen tuomioistuimen määrittäminen ja ulkomaisten tuomioiden täytäntöönpano, erityisesti Brysselin ja Luganon yleissopimusten soveltaminen
- sopimusvelvoitteisiin (Rooman yleissopimus) ja muihin kuin sopimusvelvoitteisiin sovellettavan lainsäädännön määrittäminen

- muut oikeusasioissa tehtävän yhteistyön osa-alueet kuten todisteiden luovuttamisen helpottaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden kesken, oikeusavun antaminen
- yhteistyö erityisaloilla jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten ja toimivaltaisten hallinnollisten yksiköiden kesken
- lasten oikeuksien suojeleminen, erityisesti vuosina 1980, 1993 ja 1995 tehtyjen Strasbourgin yleissopimusten soveltaminen
- oikeusalan yhteistyön kannalta tärkeiden siviilioikeudellisten ulottuvuuksien vertailu.

Yleiset aiheet:

- avunanto eri menettelyissä (oikeusapu, todistajien ja tiedonantajien suojeleminen, uhrien avustaminen)
- ihmisarvon ja yksityiselämän suojeleminen audiovisuaalisissa palveluissa ja elektronisessa tiedonsiirrossa
- yhteystuomaritoiminta
- oikeuslaitoksen hallinto.

Hankkeiden arviointi

Hankkeet arvioidaan yksitellen edellä esitettyjen arviointiperusteiden ja suuntaviivojen pohjalta, mutta myös kokonaisuutta silmällä pitäen. Ohjelmassa pyritään saavuttamaan tasapaino vuorovaikutukseen painottuvien koulutuksen, vaihtojen ja seminaarien muotojen sekä perinteisempien tapaamisten ja tutkimustoiminnan kesken. Hakemusten esittämiseen kannustetaan järjestöjä erityisesti niistä EU:n jäsenvaltioista, joista ei toistaiseksi ole esitetty kovin runsaasti hankkeita.

Erityisen myönteisesti suhtaudutaan hankkeisiin, joiden kohderyhmänä olevilla oikeusalan toimijoilla on ennestään niukasti kansainvälisiä yhteyksiä, sekä hankkeisiin, jotka on komission Agenda 2000 -tiedonnannon mukaisesti suunnattu myös jäsenyyttä hakevien maiden oikeusalan ammattiharjoittajille. On kuitenkin huomattava, että Grotius-ohjelman tarkoituksena ei ole myöntää tukea KIE-maille, sillä tätä tarkoitusta varten on olemassa Phare-ohjelma.

Hakumenettely

8. Tukea koskevat hakemukset on toimitettava viimeistään **31. maaliskuuta 1998** oikeus- ja sisäasiain työryhmään (vastaanottajaksi merkitään E. Wennerström, N-9 6/3), os. rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bryssel. Hakemukset on tehtävä asianmukaisella hakemuslomakkeella jollakin unionin 11 virallisesta kielestä (mukaan voi liittää toisella työkielellä laaditun käännöksen). Lomakkeita voi pyytää edellä mainitusta osoitteesta, faksilla (numero: (+32-2) 296 59 97) tai sähköpostitse (osoite: Erik.Wennerstrom@sg.cec.be). Määräaikaan mennessä on toimitettava alkuperäinen allekirjoitettu hakemus (faksilla lähetetty hakemus ei riitä, vaikka alkuperäinen lähetettäisiinkin myöhemmin). Siihen on liitettävä lyhyt muistio (2–3 sivua), jossa kuvataan hankkeen pääpiirteet. Lomakkeen muuttaminen tai sen aikaisempien versioiden käyttäminen tms. johtaa hakemuksen hylkäämiseen. Lomakkeen 9 kohdassa on annettava mahdollisimman tiivis ja täsmällinen kuvaus suunnitellusta toiminnasta.

Hakemuksen liitteenä on oltava kansallisena valuutana laadittu yksityiskohtainen ennakotalousarvio. Lisäksi voidaan antaa viitteellinen eumääräinen arvio. Talousarviossa on ilmoitettava toiminnan arvioidut kokonaiskustannukset. Haetun avustuksen määrä voi olla enintään 80 prosenttia kokonaiskustannuksista. Rahoitustuen lopullinen määrä saattaa olla haettua prosenttiosuutta pienempi tai tukea saatetaan myöntää vain osalle suunniteltua toimintaa. (Valtaosa tähän mennessä myönnettyistä avustuksista on kattanut 50–60 prosentti hankkeiden talousarvioista). Tukea ei voida myöntää järjestön juokseviin kuluihin, vaikka järjestön tavoitteet vastaisivatkin Grotius-ohjelman tavoitteita.

Tuensaajan on mainittava kaikissa hanketta koskevissa mainoksissa ja julkaisuissa, että se on toteutettu Grotius-ohjelmasta myönnetyn tuen avulla. Tuensaajan on toimitettava oikeus- ja sisäasiain työryhmälle kolmen kuukauden kuluessa toiminnan päättymisestä loppukertomus sen toteutumisesta, esiin tulleista vaikeuksista, osanottajien antamasta arvioinnista, saavutetuista tuloksista ja niiden levittämisestä sekä toiminnan perusteella tehtävistä päätelmistä.